

**החלטת ועדת האתיקה
בעניין קובלנה של תנועת אומ"ץ נגד חה"כ יצחק וקנין
מיום ז' בתמוז התשע"ב - 27 ביוני 2012**

הקובלנה

1. מר אריה אבנרי, יו"ר הנהלת תנועת אומ"ץ, פנה לוועדת האתיקה ביום 17.6.2012 בקובלנה נגד חה"כ יצחק וקנין.

בהתאם לקובלנה, "בימים האחרונים פורסם בכלי התקשורת על עימות חריף שאירע בין חה"כ יצחק וקנין לבין משרד החוץ בעקבות טענות המשרד כי חה"כ וקנין דורש מימון טיסה פנימית בארה"ב בסך \$718 שהוא שילם מכיסו אך לא היה יכול לנצל בגלל ביטול טיסה ממלכתית לארה"ב. משרד החוץ טען בהקשר לכך כי חה"כ וקנין מפעיל לחצים על המשרד ומאשים אותם ברשלנות בטיפול בעניינו כביכול, בגלל סירובם לכסות לו את דמי הכרטיס הפרטי מכספי המדינה וכל העימות אינו לכבודו."

מר אבנרי הוסיף כי נראה שמדובר בהתנהגות שאינה הולמת התנהלות של חבר כנסת.

התגובה לקובלנה

2. חה"כ יצחק וקנין הופיע בפני ועדת האתיקה בשיבתה ביום 26.6.2012. חה"כ וקנין דחה בתוקף את כל הטענות נגדו הן בקובלנה והן בכתבה בעיתון, ותיאר את השתלשלות האירועים כמפורט להלן. את דבריו תמך חה"כ וקנין במסמכים שונים שהציג בפני הוועדה.

3. לדברי חה"כ וקנין, לפני כחודש וחצי הוא רכש מכספו הפרטי כרטיס טיסה לארה"ב בחברת אל-על לטיסה שנועדה ליום 13.6.2012, וכן טיסות פנימיות, לאירוע פרטי בדטרויט. חה"כ וקנין הציג בפני הוועדה אישור על התשלום מכרטיס האשראי שלו.

כמה ימים לאחר מכן, וללא כל קשר לנסיעה הפרטית, פנה לחה"כ וקנין מר עודד בן חור, היועץ המדיני של הכנסת, וביקש כי יצטרף למשלחת חברי כנסת לארה"ב אותה יזם משחק החוץ, ושאמורה להגיע לווינגטון ביום 18.6.2012, לצורך מפגשים עם חברי הפרלמנט המצרי. לאחר התלבטות ופניות נוספות שנעשו אליו, הסכים חה"כ וקנין להצטרף למשלחת, אך ציין כי הוא נדרש לצאת לארה"ב כמה ימים קודם לכן, לאירוע הפרטי.

היועץ המדיני ביקש ממנו כי יעדכן בעניין את משרד החוץ, לצורך התאמת כרטיסי הטיסה.

בהתאם לכך, פנה חה"כ וקנין למשרד החוץ והודיע כי עליו לצאת לארה"ב לפני יתר חברי המשלחת, ביום 13.6.2012, והדגיש במכתבו כי "השהייה בימים אלה עד הגעת המשלחת ב-18.6.2012 תהיה על חשבוני המלא". חה"כ וקנין הציג לוועדה את מכתבו למשרד החוץ.

חה"כ וקנין סיכם עם אנשי משרד החוץ כי משרד החוץ ירכוש ויממן את הטיסות הבינלאומיות, כליתר חברי המשלחת, וכי המשרד ירכוש לו את הכרטיסים לטיסות הפנימיות ויחייב עבורן את **חשבונו הפרטי**. חה"כ וקנין ציין כי ביקש לשלם עבור שתי הטיסות הפנימיות (הן מניו יורק לדטרויט והן מדטרויט לוושינגטון, על אף שליתר חברי המשלחת מומנה הטיסה הפנימית מניו יורק לוושינגטון).

במקביל, ביטל חה"כ וקנין את כרטיס הטיסה שרכש, ושילם על כך דמי ביטול, וגם על כך הציג אסמכתא לוועדה.

מאז, במשך מספר ימים, היה חה"כ וקנין בקשר עם אנשי משרד החוץ, זאת לשם קבלת פרטי הטיסות לצורך תיאומי שהייתו בארה"ב, אך נדחה בלך ושוב ולא קיבל את הפרטים הנדרשים.

ימים ספורים לפני מועד היציאה, הגיעו ארבעת חברי הכנסת, חברי המשלחת, לתדרוך במשרד החוץ. באותה הזדמנות, קיבל חה"כ וקנין את פרטי הטיסה של הטיסות הבינלאומיות בלבד, ללא הטיסות הפנימיות. שוב ביקש חה"כ וקנין מאנשי משרד החוץ לקבל את פרטי הטיסות הפנימיות, ושוב לא נענה. רק כעבור מספר ימים נאמר לו כי נמצאה טיסה פנימית לדטרויט ולוושינגטון, שעלותה \$1,310, וכי מדובר בכרטיס שאינו ניתן לביטול. לאור המחיר הגבוה, החליט חה"כ וקנין לרכוש את הכרטיס באמצעות סוכן נסיעות פרטי, במחיר של \$718, **ושילם על כך באופן פרטי** (יצוין כי רק לאחר מכן, כשהודיע על כך למשרד החוץ, נאמר לו שזה אכן המחיר וקודם לכן נעשתה טעות).

כשעה וחצי לאחר מכן, **פחות מ-24 שעות לפני טיסתו**, התקשרו אליו ממשרד החוץ והודיעו לו שמשלחת חברי הכנסת לוושינגטון מבוטלת.

במצב דברים זה, בשל לחץ הזמן, ולאחר שכאמור ביטל את הטיסה הבינלאומית שהזמין באופן פרטי, ביקש חה"כ וקנין ממשרד החוץ שישאירו לו את הטיסה שהוזמנה עבורו לארה"ב, **ושהוא ישלם למשרד החוץ עבורה מכיסו**. בנוסף, ציין כי יש בידיו כרטיס ששולם על ידיו לטיסה פנימית מדטרויט לוושינגטון, שהוא אינו זקוק לו יותר עם ביטול המשלחת, ושיש להשיב לו את ההפסד הכספי הנובע מביטולו.

בשעות שלאחר מכן פנה חה"כ וקנין לגורמים שונים במשרד החוץ עמם עמד בקשר קודם לכן (הוא לא פנה לגורמים פוליטיים וגם לא לחשב משרד החוץ או למשרד האוצר, כפי שפורסם בכתבה בעיתון), בבקשה לטפל בעניינו בדחיפות, אך הם הודיעו לו שלאור העובדה שהמשלחת בוטלה, הם אינם יכולים לטפל בו עוד או לאפשר לו לעשות שימוש בכרטיס הטיסה לארה"ב.

וכך, שעות ספורות לפני הטיסה, נאלץ חה"כ וקנין לרכוש כרטיס טיסה לארה"ב, שבנסיבות אלה היה יקר יותר מכרטיס הטיסה המקורי שרכש, ולבטל את הטיסה הפנימית מדטרויט לושינגטון שלא היה בה עוד צורך. שינויים אלה גרמו לו לנזק של כמה מאות דולרים לעומת המצב שבו היה לפני שהוצע לו להצטרף למשלחת.

4. ואולם בכך לא תמו הקשיים - יום לאחר טיסתו, ב-14.6.2012, פורסמה בעיתון "ידיעות אחרונות", מאת הכתב איתמר אייכנר, כתבה שכותרתה "הח"כ דרש שיממנו לו נסיעה פרטית לארה"ב", עם תמונה של חה"כ וקנין. הכתבה פורסמה ללא תגובתו, שכן כאשר הכתב התקשר לביתו הוא כבר היה על המטוס בדרכו לארה"ב.

רק למחרת, לאחר שפנה לעיתון, פורסמה תגובתו, והאירוע הוצג על ידי העיתון כ"עימות חריף" בינו לבין משרד החוץ.

החלטת ועדת האתיקה

5. ראשית, יצוין כי בהתאם לכללי האתיקה, חה"כ יצחק וקנין, הנקבל, לא השתתף בישיבת ועדת האתיקה, ואת מקומו כיו"ר הוועדה מילא חה"כ אריה אלדד. בנוסף לכך, ועל מנת להשלים את הרכב הוועדה, מינה יו"ר הכנסת, בהתאם לסעיף 12 לנוהל האתיקה, את חה"כ נחמן שי כחבר בוועדה לעניין זה.

6. לאחר ששמעה את חה"כ וקנין, עיינה במסמכים שצרף וקיימה דיון, **החליטה ועדת האתיקה לדחות מכל וכל את הקובלנה שהגישה תנועת אומ"ץ.**

הוועדה מקבלת באופן מלא את דבריו של חה"כ וקנין, שאף גובו כאמור באסמכתאות. הוועדה סבורה כי בהודעתו של חה"כ וקנין למשרד החוץ בתחילת הדרך, שלפיה יממן באופן פרטי את שתי טיסותיו הפנימיות (למרות שליתר חברי הכנסת היתה אמורה להיות ממומנת טיסה פנימית אחת לושינגטון) ואת השהות בארה"ב עד להגעת משלחת חברי הכנסת, עמד חה"כ וקנין בסטנדרט התנהגות ראוי, ואף למעלה מכך.

הצגתו של חה"כ וקנין בעיתון "ידיעות אחרונות" כמי שביקש לממן נסיעה פרטית על חשבון הציבור, בעוד שהמציאות והמסמכים מורים את ההיפך, היא בבחינת הכפשה וגרימת עוול של ממש לחה"כ וקנין.

הוועדה מצאה כי דווקא התנהלות אנשי משרד החוץ מעלה מחדלים וקשיים, ואף מתעורר הרושם שמשרד החוץ הוא שעמד מאחורי הפרסום בעיתון, פרסום שגרם לחבר הכנסת עוגמת נפש ונזק שספק אם ניתן לתקנו.

7. **נוכח כל האמור החליטה ועדת האתיקה לדחות את הקובלנה נגד חה"כ יצחק וקנין. בנוסף, פונה הוועדה ליושב ראש הכנסת, חה"כ ראובן (רובי) ריבלין, בבקשה כי יערוך בירור עם הנהלת משרד החוץ בנוגע להתנהלותו הכוללת של המשרד במקרה זה, לרבות בחינת פיצויו של חה"כ וקנין על הנזקים הכספיים שנגרמו לו כתוצאה מהתנהלותו של המשרד כלפיו.**

החלטת הוועדה תונח על שולחן הכנסת.